

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno doktoranda:	Mgr. Michaela Fibigerová
Téma práce:	Právní regulace družstevních záložen v České republice
Rozsah práce:	92 stran / počet znaků 180.381
Datum odevzdání práce:	Duben 2009

Doktorandka si za téma rigorózní práce zvolila právní regulaci družstevních záložen v České republice. Jde o téma, které se týká výkonu státního dozoru nad družstevními záložnami a které svou podstatou spadá do oblasti práva bankovního, podoboru práva finančního.

Celá rigorózní práce je členěna na 22 kapitol, ve kterých autorka pojednává o právní úpravě družstevních záložen, která, jak cituje, není obvyklá ve všech evropských státech, přičemž i ve státech, které danou úpravu mají, upravují tuto problematiku státy odlišně.

V úvodu své rigorózní práce se autorka zamýšlí nad cíli své práce, které si při zpracování uvedeného tématu vytyčila. Zároveň v této úvodní části vysvětluje pojetí své rigorózní práce a důvod, proč se ke zvolenému tématu přiklonila. Jako důvod uvádí právě neexistenci komplexního zpracování daného tématu v odborné literatuře, a to jak z ekonomického tak i z právního hlediska.

V části první se autorka obecně zabývá pojmem družstevní záložna. V této části autorka rozebírá základní znaky společensko-právní úpravy družstevní záložny a hodnotí právní úpravu družstevních záložen.

V druhé části se zabývá autorka předmětem činnosti a funkcí družstevní záložny a dochází k závěru, že družstevní záložny jsou oprávněny vykonávat základní činnosti spočívající v přijímání vkladů členů a poskytování úvěrů členům. Vedle těchto základních činností pak družstevní záložna může poskytovat i jiné služby, které souvisí s hlavní činností. V první kapitole se kromě právní úpravy autorka zabývá zákonem č. 87/1995 Sb. o spořitelních a úvěrních družstvech a dále pojednává o jednotlivých novelizacích zákona o spořitelních a úvěrních družstvech, jakož i o dalších zákonech, které nepřímo novelizují tuto normu. Dále autorka též uvádí jako pramen práva obchodní zákoník, který upravuje právní postavení družstva.

Kapitola čtvrtá pojednávající o historii družstevních záložen se mi zdá z pohledu praktičnosti a vědeckosti této rigorózní práce jako pasáž, která je zbytečně rozsáhlá a této rigorózní práci nepřinese žádný vědecký přínos. Pouze část této kapitoly nazvaná „krize družstevních záložen a důsledky krize a budoucnost družstevních záložen“ je jistým pohledem na proběhlou krizi, která s ohledem na nedostatečný výkon státního dozoru je pasáží atraktivnější.

Kapitola pátá se zabývá založením a vznikem družstevní záložny. V této kapitole se autorka zabývá převážně rozdílem mezi založením a vznikem družstevní záložny a vydáváním povolení pro provozování činnosti.

V kapitole šesté se pak autorka zabývá stanovami a jejich rozbořem, jakožto základního zakládacího dokumentu družstevní záložny.

V kapitole sedmé „Vznik a zánik a obsah činností družstevní záložny“ potom autorka pojednává o právech a povinnostech jednotlivých členů a o vzniku a zániku členství.

V osmé kapitole se autorka věnuje otázce řízení družstevní záložny. V této pasáži vyjmenovává správně jednotlivé orgány družstevní záložny.

Na tuto osmou kapitolu navazuje kapitola devátá a desátá, které pojednávají o řídicích a kontrolních systémech družstevní záložny. Pojednává i o zákazu konkurence, která se vztahuje na orgány družstva.

Kapitola jedenáctá se týká hospodaření družstevní záložny, v této kapitole se autorka správně zabývá i ekonomickou podstatou družstevní záložny. Je správné, že se doktorandka neomezila pouze na právní regulaci. Ekonomická regulace družstevní záložny s právní regulací přímo souvisí.

Kapitola dvanáctá se zabývá zrušením, zánikem a likvidací družstevní záložny. V této kapitole pojednává autorka o jednotlivých podmínkách pro zánik družstevních záložen, správně uvádí, že družstevní záložna nemusí být zrušena pouze usnesením členské schůze, ale na návrh České národní banky.

V posledních kapitolách uvedených jako „Princip jednotné licence pojištění vkladu, povinnosti družstevních záložen v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti“ pak autorka pojednává velmi krátce o uvedených pojmech.

Kapitola dvacátá druhá pojednává o úvahách de lege ferenda, které uvádí informaci o možném zavedení transformace družstevních záložen v banky.

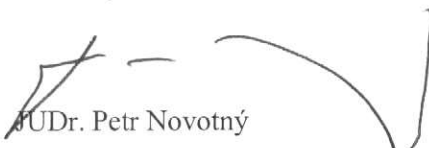
Závěr své rigorózní práce pak autorka věnuje polemice, zda-li družstevní záložny mají stejný význam, jako tomu bylo dříve, a to ve 20. letech, kdy zažily svůj zásadní rozvoj. Dále se v závěru autorka zabývá správně otázkou, zda-li regulace družstevních záložen v 90. letech byla správně nastavena a dochází k závěru, že tato regulace doznala značných nedostatků. Z tohoto důvodu docházelo i ke značné turbulenci v této oblasti.

Z hlediska úkolů, které si autorka vytyčila, jsem s prací a naplnění jejích cílů spokojen, až na skutečnost, že se autorka mohla ještě více věnovat právě právně-ekonomické regulaci družstevních záložen namísto popisných pasáží, které jsou spojeny s historií a popisem vzniku resp. popisem stanov družstevních záložen a zánikem členství v nich.

Doktorandka přistoupila k tématu velmi samostatně, veškeré informace, které jsou uvedeny v rigorózní práci čerpala z mnoha zdrojů. V rigorózní práci jsem nenašel žádná jazyková pochybení, stylistická úroveň je velmi dobrá a proto hodnotím celou práci jako velmi dobrou. V rámci obhajoby rigorózní práce by se doktorandka měla blíže zaměřit na srovnání úpravy právní úpravy regulace družstevních záložen v době vzniku zákona o spořitelních a úvěrních družstev a srovnat s právní úpravou stávající a vytyčit základní markanty, v čem státní dozor v 90. letech pochybil.

Rigorózní práci proto doporučuji k obhajobě a hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze, dne 07. května 2010

JUDr. Petr Novotný